

FJALA E DEPUTETES ERISA XHIXHO E ENJTE 28 TETOR 2021

E nderuar zonja Kryetare e Kuvendit,

Të nderuar kolegë deputetë,

Nuk është i papritur, në fakt, në kontekstin e krizës energjetike, të paralajmëruar gati një muaj më parë nga Kryeministri Rama, diskutimi për ratifikimin e marrëveshjes së garancisë ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe Bankës Europiane për Rindërtim dhe Zhvillim për marrëveshjen e huas ndërmjet OSHEE-së dhe Bankës Europiane për Rindërtim dhe Zhvillim me vlerën e përgjithshme deri në 70 milionë euro. Kjo të krijon pa dyshim një ide për një varkë shpëtimi në këto momente. Për Kuvendin, dhe më shumë për qytetarët, kjo marrëveshje duhej të vinte pas një analize të detajuar, transparente të performancës së OSHEE-së, ku presim të përballemi me një krizë të rëndë energjetike. Kredia që sot po diskutojmë për ta miratuar, me qëllim për të mbështetur kompaninë për sigurimin e stabilitetit ekonomik-financiar, vjen, pasi ky sektor ka kaluar, sikurse është thënë, nëpër disa reforma shumë të thella, nga të cilat mbi 30 mijë qytetarë janë proceduar penalisht. Ndërkohë sot, po në emër të shqiptarëve, po kërkohet të merret një kredi prej 70 milionë eurosh, e cila do të shlyhet po nga shqiptarët, pa u shpjeguar asgjë, pa asnjë analizë, pa asnjë vlerësim dhe pa më të voglën përgjegjësi të sektorit ndaj abonentëve të vet. Sot, kur shqiptarët përballen me rritjen e çmimeve të produkteve të shportës me 20 deri 30 lekë më shtrenjtë, këtu nuk bëri përjashtim as buka që për qeveritarët mund të mos thotë asgjë, por për familjet shqiptare është kryesoja e çdo vakti jetik, pa të cilën nuk mund të bëjnë dot. Qeveria nuk e pa të udhës të merrte asnjë masë për t'i mbrojtur qytetarët, as kur u cenua buka e gojës, edhe pse ata përditë dëshpërimisht shprehen se e kanë të pamundur ta përballojnë rritjen e çmimeve. Asnjë masë, edhe pse jemi vendi me pagat më të ulta në rajon dhe me qindra familje u takojnë shtresave të varfër; asnjë mbështetje financiare; me mijëra pensionistët janë pa përkrahje dhe studentët në pamundësi të mëdha ekonomike. Të gjithë mbetën përsëri vetëm, me një skenar të njohur tashmë, njësoj siç ndodhi me tërmetin apo pandeminë që po i vuajnë edhe sot e gjithë ditën. Si të mos mjaftonte e gjithë kjo, një ditë të diel, Kryeministri njoftoi një tjetër të zezë që na pret, krizën e madhe energjetike që do të përfshijë edhe vendin tonë të rrënuar ekonomikisht, edhe pa krizën që po troket. Për këtë situatë, i pari i qeverisë, por pa dyshim, jo i qytetarëve, pasi këta janë lënë në harresë, shprehu mbështetjen, por për OSHEE-në, me garanci sovrane 200 milionë euro. Ndërkohë, nuk jep llogari se, përse ne, vendi që presim që të na godasë kriza, shesim energji elektrike më lirë dhe e blejmë më shtrenjtë. Përse ndodh kjo, kur jemi vendi më i pasur me burime ujore? Në 8 vjet qeverisje, ende vendi ynë është i varur nga shiu apo nga risku i ndryshimit të çmimit, pasi ne e blejmë jashtë të gjithë nevojën për konsum. Një vend si ky yni, i bekuar nga kaq burime ujore, e importon të gjithë energjinë nga jashtë vetëm si pasojë e keqmenaxhimit të ndërmarrjeve publike, e sistemit energjetik, e thellimit të borxhit, pra një krizë e prodhuar nga keqqeverisja. Pasi i la për ditë të tëra në heshtje, Kryeministri na trumbetoi një nder shumë të madh që po u bënte qytetarëve duke deklaruar se nuk do të ketë rritje çmimi për konsumatorin familjar dhe për biznesin e vogël. Thënë më qartë, nuk do të ketë rritje për konsumatorin e lidhur me tensionin e ulët, ndërkohë energjia që konsumohet, ndërkohë që biznesi i madh do të përballlet me rritjen e çmimit. Kjo do të thotë se pritet që çmimi i energjisë të rritet për më shumë se gjysmën e furnizimit që bën OSHEE-ja. Po çfarë pasojë sjell te qytetarët kjo rritje e çmimit të energjisë për biznesin e madh? Sigurisht, rritje të çmimit për ta. Nuk ka njeri të mos e kuptojë se rritja e çmimit të energjisë do të përkthehet në rritje të kostos së prodhimit

apo të shërbimit që u ofrohet qytetarëve, pra më shumë para nga xhepi i qytetarëve. Jo vetëm kaq. Historia e ka treguar tashmë dhe qytetarët e kanë provuar në kurriz se rritja e çmimit të energjisë nuk ka prapakthehu. Nëse çmimi do të rritet si pasojë e krizës, kalimi i saj, pavarësisht sa zgjat, nuk do të sjellë uljen e çmimit të energjisë. Vjet, edhe pse OSSHE-ja e ka blerë me çmim të lirë energjinë, kjo nuk u reflektua kurrë në uljen e çmimit për abonentët. Ata që e pësojnë janë prapë qytetarët; ata që sot ankohen për çmimin e bukës, të vajit dhe orizit, sepse kjo qeveri nuk e trajton konsumatorin denjësisht, në respekt të të drejtave të tij, këtë konsumator, që, duke i treguar ligjin, nuk ia ka kursyer burgun, edhe pse në pamundësi financiare për të paguar energjinë. Ky nuk është konstatim, por vlerësim i Bankës Botërore, që na klasifikon si vendi me numrin më të lartë të të varfërve në rajon. Një qeveri e majtë duhet të ketë prioritet mbështetjen e shtresave në nevojë, të atyre që sot përballen me mbijetesën nga kapërcimi i çmimeve të produkteve të shportës, bukës, gazit dhe karburantit. Ndaj sot prioritet kombëtar është mbrojtja sociale e shtresave në nevojë, për t'u siguruar kushtet minimale të jetesës dinjitoze, që u takon me ligj në një shtet demokratik që mbron dhe advokon të drejtat e njeriut. Në fakt, sot prisja një plan masash për këtë shtresë dhe jo një projektbuxhet që shton PPP-të apo rritjen e borxhit publik, kur FMN-ja e thotë qartë që në kohë krizash duhet të merrni masa për mbrojtjen e shtresave në nevojë. Sot duhet të jemi solidarë; sot qytetarët presin garancinë se nuk do të jenë vetëm përballë krizës ekonomike që po kalon vendi, por kjo qeveri, që ka dëshmuar dhe mbështetur aleancën e saj të vetme me oligarkët dhe krimin e organizuar, për të blerë varfërinë e qytetarëve dhe për të sunduar këtë vend, e ka të pamundur ta japë këtë mesazh. Kjo krizë do të prodhojë dhe do të thellojë akoma më shumë shpopullimin në vend, zhgënjimin për të ardhmen në këtë vend dhe kjo do të mbahet mend shumë gjatë si arritja më e madhe e kësaj qeverie. Faleminderit!